

Največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah. Velja za vse leto \$6.00. Za pol leta \$3.00. Za New York celo leto \$7.00. Za inozemstvo celo leto \$7.00.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876. NO. 238. — ŠTEV 238. NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 11, 1922. — SREDA, 11. OKTOBRA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

WARREN HARDING IN LIGA NARODOV

Ameriški predsednik je izvedel šele sedaj, da se je Liga narodov popolnoma izjalovila, ker je le orožje v rokah francoskih imperijalistov. — Liga narodov se ne briga dosti za politiko, ampak se zanima v prvi vrsti za omejitve nalezljivih bolezni.

Washington, D. C., 10. okt. — Senator William McKinley in kongresnik Burton iz Ohija sta prinesla danes pred Hardingu "presenetljivo" novico, da ni Amerika ničesar izgubila, ko ni hotela ostopiti v Ligo narodov. Oba "državnika" sta se vrnila z letnega sestanka med-parlamentarne zveze, ki se je vršil na Dunaju.

Tekom svojega evropskega potovanja sta imela priliko precej od blizu opazovati delovanje Lige narodov.

Liga je skoro popolnoma opustila naziranje prejšnjega predsednika Wilsona glede tega, kaj bi mogla doseči, da napravi konec vojnem potom ustvarjenega mednarodne policijske sile, — je rekel kongresnik Burton. — Sedaj posveča skoro ves svoj čas skoro izključno sanitacijskemu delu, to je proučevanju načina, kako bi bilo mogoče napraviti konec širjenju nalezljivih bolezni.

Senator McKinley je izjavil, da ni niti pitčice resnice na poročilu, v katerem se je glasilo, da bi se morala po njegovem mnenju Amerika pridružiti Ligi narodov.

Nikakega takega ugotovila nisem postal tekom celega svojega potovanja v inozemstvu, — je rekel.

Glede zaveznih vojnih posojil v Ameriki je izjavil kongresnik Burton, da ne žele zaveznike države ničesar drugega kot plačati. Prav posebno resnično pa je to glede Anglije.

Mr. Burton je prav posebno proučeval razmere v deželah, ki dolgujejo Zdrženim državam približno enajst tisoč milijonov dolarjev. Podrobno poročilo o svojih utisih bo predložil posebnemu kongresnemu komisiji, ki se bo sestala v kratkem.

BANDITOM SE JE IZPLAČAL ROP.

Cincinnati, 10. oktobra. — Dne 28. septembra je napadlo Hamilton County Banko pet roparjev ter odneslo nad 220.000 dolarjev. Roparji so se odpeljali v avtomobilih. Policija nima sedaj o njih še nobenega sledu.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRILJI ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po niskih cenah.

Vselej se bile naše cene sledote:

Jugoslavija:	
300 kron \$ 1.40	1,000 kron \$ 4.30
400 kron \$ 1.80	5,000 kron \$ 21.00
500 kron \$ 2.30	10,000 kron \$ 41.00

Italija in sosedne ozemlje:

50 lir \$ 2.75	500 lir \$ 23.50
100 lir \$ 5.00	1000 lir \$ 46.00
300 lir \$ 14.10	

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "K. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

Razpoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

NOV SODNIK V NAJVIŠJEM SODIŠČU.

Mesto sodnika Clarke iz Ohio je prevzel sodnik G. H. Sutherland iz Utah, katerega vidite na sliki.

LE PO BRAZGOTINI JO JE SPOZNALA

Mati je spoznala svojo hčerko na Ellis Islandu le po brazgotini. Ločeni sta bili izza mladih let hčerke.

New York, 10. oktobra. — Solze so napolnile oči neke starejše ženske, ko je neka mlajša ženska na Ellis Islandu izjavila, da je ne pozna, ko pa je njena hčerka dokazala sorodstvo s pomočjo brazgotine, katero je nosila na roki.

Mrs. Theophano Bales, ki je stara nekako šestdeset let, je prišla iz Sparte na Grškem, da se pridruži svoji hčerki, Mrs. Eva Skanzos, ki živi v Oakmont, Pa. Hčerka je prišla v Ameriko pred dvanajstimi leti, ko je bila še otrok. Neki Grk iz navedenega pennsylvanijskega mesta se je poročil z njo.

Mlada žena je prišla pred par dnevi v New York, da sprejme mater ter skrbi zanjo tekom zadnjih let življenja.

Stara žena, ki je prišla iz Grške, pa ni spoznala svoje hčerke. Rekla je:

— Ti ne moreš biti moja hčerka. Ničesar ni na tebi, kar bi me spominjalo na Evo, ki je šla v Ameriko pred tako številnimi leti. Tu mora biti nekaka napaka. Sivočrta ženska se je obrnila proč od svojega deteta ter proti nekemu priseljenškemu uradniku, katerega je hotela vprašati za pojasnila. Njena hčerka je bila vsa presenečena.

Konečno pa je prišla na pravo misel. Potegnila je navzgor rokv svoje bluze ter rekla:

— Mati ahi me poznate sedaj! En sam pogled na brazgotino na roki mlajše ženske je zadostoval, da je starejša spoznala svojo hčer. Obe ženski sta vzkljknili od veselja ter se objeli. Tudi priseljenški uradniki so gledali s simpatijo na ta prizor.

LITVINOV BO OBNOVIL POGAJANJA Z ANGLIJO.

Berlin, Nemčija, 10. oktobra. Ko se je hotel vrniti dantes Maks Litvinov v Moskvo, je dobil brzokovno naročilo, naj ostane v Berlinu ter naj obnovi pogajanja z angleško vlado glede priznanja sovjetske Rusije. Če je treba, naj gre v ta namen tudi v London. Vse kaže, da bo Anglija sovjetem v kratkem času priznala.

NASILNA AKCIJA ZA OPROŠČENJE JETNIKOV

Pri tem sta bila dva ubita in številni resno poškodovani. V mestu je izbruhnila direktna panika.

Dublin, Irska, 10. oktobra. — Dva človeka sta bila ubita in več nadaljnjih je bilo ranjenih tekom izgrediv, ki so se završili, ko je večja množica nerednih čet skušala oprositi več kot dvesto nerednih vojakov, zaprtih v Mount Joy jetnišnici.

Izbruhnilo so težki boji po cellem mestu ter spopadi na vogalih vseh glavnih ulic. Več civilistov, ki niso bili prav nič prizadeti pri boju, je bilo pri tem ranjenih.

Boji krog jetnišnice so postali kaj obsežni in prva poročila so javljala, da je padlo sedemnajst ljudi. Poskus, da oproste jetnike, je vodil O'Connor, prejšnji vrhovni poveljnik republikanske armade.

Na znamenje, določeno vnaprej, so planili jetniki iz svojih celic, pod vodstvom O'Connorja. Premagali so stražnike še predno so dospeli vojaki na lice mesta. Nato pa so pričele pokati puške in pištole. Sredi vsega tega streljanja je bilo čuti glas O'Connorja, ki je pozivljval svoje ljudi, naj ustrajajo. Izven jetnišnice je čakala velika sila nerednih čet, a jetniška straža je otvorila ogenj in pomagali so ji vojaki proste irske države, ki so kmalu dospeli na lice mesta. Čete proste države so dospela na lice mesta v oklopnih karah. Le s težavo so razkropile ljudsko množico, ki se je zbrala krog jetnišnice. Noben jetnik ni ušel. Na strani čet proste irske države je bil ubit eden in več je bilo ranjenih, a na strani republikancev je bilo ranjenih deset ljudi.

POLICIST USTRELLI DIJAKA.

Valparaiso, Ind., 9. oktobra. — Policist Jerome Frakes je ustrelil včeraj tukaj nekega Jack Williamsa, starega trideset let ter dijaka na Valparaiso vseučilišču. Williams je streljal prvi na policista, ko ga je skušal slednji aretirati radi motenja miru. Williams, ki je bil baje pijan, je streljal na dva policista ter ranil oba. Frakes je nato ustrelil ter ubil dijaka skoro na mestu.

HARDING BO PODPIRAL KANDIDATA PEDDY-JA

Administracija je sklenila podpirati demokrata, ki hoče napraviti konec divjaškemu počenjanju Ku Klux Klancev.

Washington, D. C., 10. okt. — Administracija Hardinga je sklenila na temelju najnovejših izgrediv Ku Klux Klancev, da bo na vsak način napravila konec takozvani "nevidni vladi" največjih prismojencev, kar jih je nekaj videla Amerika.

Sklep, katerega je storila vlada, pomenja pravi unikum v celi politični zgodovini Zdrženih držav.

Ta sklep pomenja namreč, da bo republikanska administracija podpirala kandidato neodvisnega demokrta za senatorstvo Zdrženih držav. Tozadevni kandidat je George E. B. Peddy iz Houstona, kjer so slednji v zadnjem času polili s smolo ter povajali v perju več žensk ter se javno zoperstavljal avtoritetam Zdrženih držav.

Sklep, da bo administracija podpirala Peddy-ja, je bil storjen na konferenci v Beli hiši, ki se je vršila v soboto. Te konference so se vdeležili predsednik Harding, generalni pravdnik Daugherty, vojni tajnik Weeks ter R. B. Creager, iz Brownsvilla, republikanski državni čerman ter dober prijatelj predsednika.

V zadnjem času so Ku Klux Klanci izvršili več kot sto izgrediv in to je napolnilo Creager-ja in druge republikanske voditelje, da so prišli v Washington ter zahtevali odpomoč. Republikanski kandidat za senatorstvo je neki Mayfield, ki je znan pristaš Ku Klux Klancev.

Ko so sprejeli tukajšnji republikanski voditelji kandidato Peddy-ja, so izjavili, da bodo glasovi razcepjeni v republikanski stranki in da ima vsled tega Peddy dosti prilike biti izvoljen.

Creager se bo vrnil kmalu v Texas s priporočili na pristaše republikanske stranke, naj indosirajo Peddy-ja.

OBRAVNAVA PROTI MORILCEM RATHENAU.

Berlin, Nemčija, 10. oktobra. Trije obtoženi v procesu proti morilecem prejšnjega nemškega ministra za zunanje zadeve, dr. Rathenau, ki so zboleli po zavzivanju najbrž zastrupljene čokolade, so toliko okrevali, da bodo mogli danes nadaljevati z razpravi pred državnim sodiščem v Lipskem.

Pred otvoritvijo razprave je podal predsednik sodnega zbora, dr. Hagens, izjavo, v kateri je rekel, da obstaja sum, da so hoteli aretirane in obtožene zastrepiti, čeprav ni še znano, kakšen bi bil motiv za tako dejanje. Vsled tega je odredil državni pravdnik najstrožje zavarovanje obtoženec, celo v sodnijski dvorani.

SLABA REGISTRACIJA.

New York, 10. oktobra. — Prvi dan registracije za bližajoče se volitve je izpadel tukaj kaj slabo. Le malo ljudi je vpisalo svoja imena, čeprav so le na podlagi registracije upravičeni voliti.

BOLJŠEVIKI SE PRIPRAVLJAJO NA OFENZIVO.

Eiga, 10. oktobra. — Sem so dospela zanesljiva poročila, da so sklenili boljševiski prodreti do Vladivostoka. Japonci so začeli prazniti dotično ozemlje dne 5. oktobra, toda izpraznjevanje je le navidezno.

ITALIJANI SI LASTE GRŠKE OTOKE

Otoke, katere je pripisala Severska mirovna pogodba Grški, si sedaj lasti Italija. — Brezobraznost Italijanov postaja vedno večja. — Angleži so razstrelili več mostov in križišč. — Konferenca v Mudaniji se je za en dan odgodila.

Atene, Grška, 10. oktobra.

Grška je dobila nadaljni neprijetni udarec, ko je izvedela, da smatra Italija dogovor, tikajoč se dodekaneških otokov, ki naj bi bili izročeni Grški, neveljavnim.

Italjansko-grški dogovor glede dodekaneških otokov je bil privesek k mirovni pogodbi, ki je bila sklenjena v Sevres in o tem dogovoru je Italija mnenja, da sploh ni več pravomočen.

Dodekaneški otoki, med katerimi je Rodos največji, so bili preje turška posest, čeprav so Grki glavni prebivalci teh otokov.

Grška vlada pričakuje, da bo prejšnji ministrski predsednik Venizelos storil vse, kar je v njegovi moči, da zagotovi s pomočjo Anglije in Francije izvedenje pogodbe, ki je bila sklenjena med Italijo in Grško glede teh otokov.

Carigrad, Turčija, 10. oktobra. Turške neredne čete so se pojavile včeraj popoldne v bližini Beikosa, na iztočni strani Bospora.

Angleži so razstrelili včeraj zvečer več mostov in križišč, da branijo svoje postojanke.

London, Anglija, 10. oktobra. Mohamed VI., turški sultan, je definitivno izročil svojo resignacijo Muštafi Kemal paši, načelniku angorske vlade, a sprejem te resignacije je bil zadržan, dokler ne bodo uveljavljena mirovna pogajanja v Mudaniji, — soglasno z nekim poročilom iz Carigrada, ki je bilo natisnjeno danes zjutraj v Morning Post.

Konferenco glede premirja na Bližnjem istoku opisujejo kot "močvirje intrig, prevar in zakotne politike" v nekem poročilu, katero je dobil vojni urad danes popoldne od generala Harringtona, vrhovnega angleškega poveljnika v Carigradu ter glavnega zastopnika Anglije na konferencah v Mudaniji.

Angleški kabinet se je sestel danes, da razpravlja o najnovejših razvojih, tikajočih se Bližnjega istoka.

General Harrington je naprosil za nadaljna navodila in sicer radi taktik Ismid paše, ki se poslužuje vseh mogočih obstrukcijskih metod na konferenci glede malenkostnih točk, čeprav dela medtem spravljive dogovore.

Uradniki zunanega ministva so izjavili, da se je konferenca v Mudaniji odgodila in da se bo zopet sestala danes popoldne ob petih, da sprejme turški odgovor na zavezniki program. Ta odgovor bo prišel iz Angore, kjer se je sestel turški nacionalistični parlament.

Ministrski predsednik Lloyd George bo imel najbrž v soboto velik govor, v katerem se bo brnil osebnim napadom, tikajočim se njegove politike glede Bližnjega istoka. Mogoče bo pri tem tudi obrazložil svoj bodoči politični program.

Več kot 400.000 grških beguncev, večinoma ženski in otrok, je zbranih na Grškem v Traciji ter na otokih Egejskega morja in vsi si v nevarnosti, da poginejo od lakote in slabega vremena.

CENA GAZOLINU SE JE NEKOLIKO ZNIŽALA.

Chicago, Ill., 10. oktobra. — Standard Oil Company v Indiani je znižala danes ceno gazolina za dva centa pri galoni. Drugim produktom iz nafte se je znižala cena za tri odstotke.

PRINCI-BERAČI.

Berlin, Nemčija, 10. oktobra. Nemški principi, ponosni in nekoliko bogati preostanki kraljevskih veličanstev, so v velikih stiskah in številni med njimi zahtevajo ne-prestano pomoči od javnosti. Pruski Oskar ter bavarski Rupert prosita nemško vlado, naj ju penzionirajo kot prejšnje generale cesarske armade in vojvoda iz Sachsen-Meiningena zahteva, da ga zopet nastavijo kot generalnega inšpektorja armade, kar pomenja dobro korist.

Prejšnji kaiser zahteva posestva, katere je imel preje v Nemčiji. V Berlinu in predmestjih zahteva tri in pedeset palač in gradov. Številne hiše v Berlinu so obtežene z njegovimi hipotekami. Nadaljna posestva ima po celi Nemčiji in njegovo bogastvo je tako veliko, da je izjavil pruski finančni minister, ki dela obračun med kaiserjem ter sedanjo prusko vlado, da ga ne bo nikdar mogel pravilno oceniti.

Kljub temu pa ne plača prejšnji kaiser niti enega centa davka za svoje dohodke.

DVA MRTVA V CUBANSKEM POLITIČNEM BOJU.

Havana, Cuba, 9. oktobra. — Boji, ki so bili posledica volilne kampanje za volitve, ki se bodo vršile v kratkem, so povzročili smrt dveh ljudi ter ranjenje osmih nadaljnjih tekom pretekle noči v Guanajay, v bližini tukajšnjega mesta.

Nasprotujoči si stranki sta obstajali iz liberalcev ter politične stranke, ki je znana pod imenom Prijatelj naroda.

POSVEČENJE ČUDNEGA SPO-MENIKA.

V New Yorku so posvetili spomenik, ki je namenjen žrtvam avtomobilskih in drugih nesreč. Vsa ta prizadevanja oblasti so hvalevredna, a dokler ne bo odpravljen splošni nered v velikem vele mestnem prometu in dokler ne bodo naučili otroke same, naj pazijo nase, toliko časa sploh ne bo mogoče iztrebiti takih nesgod.

TONA PREMOGA — ŠESTNAJST DOLARJEV.

Kljub temu, da je newyorška državna premogovna administracija določila, da se ne sme trdega premoga prodajati za več kot za štirinajst dolarjev tona, ga skoraj vsi prodajalci prodajajo po šestnajst dolarjev. Nobena pritožba nič ne pomaga.

PROTI-ANGLEŠKA AGITACIJA V INDIJI.

London, Anglija, 10. oktobra. Oblasti so aretirale več kot 1300 fanatičnih Sikov v Amritearju, kateri kralj je predstavljal že dolgo središče proti-angleške agitacije v Indiji. — Tako se glasi v poročilih, ki so prišla danes s omkaj iz Indije.

POTOP VELIKE LADJE?

North Sidney, N. S., 10. okt. — Neki velik parnik se je potopil v bližini Cape North tekom viharja, ki je divjal pretekli četrtek. — soglasno z brčojavko, ki je prišla danes s omkaj.

KAPITAN BLOOD

NJEGOVA ODISEJA.

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

18

(Nadaljevanje.)

— Dobili jih boste. To bo posojilo, katero nam boste vrnili, — mislim reči mi boste vrnili, kadar boste mogli.

Izdajalski "nam" ni ušel ušesom Petra. Potrdil ga je v mnemu, ki ga je že stvaril v svoji glavi. Preostali zdravnik je bil tudi v celi zaroti.

Približala sta se medtem bolj obljudenemu delu obrežja. Na hiter, a zgovoren način se je Blood zahvalil, čeprav je dobro vedel, da je vsaka zahvala nepotrebna.

— Govorila bova o tem jutri, gospod, — je rekel. — Odprli ste mi vrata upanja.

S temi besedami je izrekel čisto resnico, a izrekel jo je na skrajno slab način. Bilo je res, kot da so se naenkrat odprla vrata za beg iz temne ječe, v kateri je domneval človek, da bo preživel celo svoje življenje.

Sedaj bi bil rad sam, da uravna svojega zbeganega duha in da razmisli smoteno, kaj bi bilo mogoče storiti. Posvetovati pa se je moral še z nekimi nadaljnimi. Tega nadaljnega je že našel. Za tako potovanje bi bil neobhodno potreben izkušen mornar in tega mornarja je imel v osebi Jeremije Pitta. Prva stvar je bila vsled tega posvetovati se s tem mladim mornarjem, ki bi moral na vsak način postati njegov družabnik v podjetju, če bi se ga sploh lotil. Celi dotični dan je bil njegov duh zmeden vsprico tega novega, nenadnega upanja in nestrpnosti je čakal večera in prilike, da razpralja o stvari s svojim izvoljenim tovarišem.

Vsled tega je bil Peter Blood kmalu v prostorni baraki, v kateri so živeli sužnji in tam se je sestal s Pittom, neopazovan od drugih.

— Danes zvečer, ko bodo vsi spali, pridri v mojo kočo. Hočem ti nekaj povedati.

Mladi Pitt se je presenečeno ozrl vanj, kajti komaj se je predrnil iz duševne letargije, v kateri je zapadel izza časa, ko je padel v suženjstvo.

Šest mesecev življenja na plantažah na Barbadosu je napravilo na mladega mornarja velik utis. Prikimal je v znamenje, da je zadovoljen. Vsa njegova prejšnja razsodnost in jasnost je izginila. Njegovo lice je postalo suho, njegove oči so bile medle in izgledal je kot pretepen pes. Preživel je vso slabo prehrano, delo na sladkorni plantaži pod palečim solncem in bičem nadzornika ter naravnost smrtno, animalsko življenje, na katero je bil obsojen.

Zdelo se mu je, da ne bo postal nič drugega kot navadna žival, da se bo pogreznil na stališče črncev, ki so delali pogosto poleg njega. Kljub temu pa je ostal mož, ne obupan, temveč le otopen od zvrhane čaše obupa. Ko mu je ponudil Peter Blood prvo iskrico upanja, se je dvignil pokonec ter pričel jokati.

— Pobegniti? — je vzdihnil. — Moj Bog!

Pokril si je lice z obema rokama ter ihtel kot dete.

— Le mir sedaj, le mir, — je rekel Peter Blood.

Prigovarjal je svojemu prijatelju, kajti vznemirilo ga je vznichenje, katero je kazal njegov prijatelj. Položil mu je roko na rame.

— Za božjo voljo, obvladaj se, — je rekel. — Če bi naju slišali, bi naju oba pretepli.

Med privilegiji, katere je užival Blood, je bila tudi koča, v kateri je bil on sam. Čeprav je že odbila polnočna ura ter je bilo še vedno lahko mogoče, da se bo priplazil naokoli kak prežeči stražnik, je Blood govoril s Pittom ter ga končno prepovabil, da je prikril svoje razburjenje, presenečenje, katero je vzbudila v njem nenadna misel na prostost.

Sedela sta skupaj ter se pogovarjala več kot eno uro šepetaje. Vse misli Pitta so se zgrnile trenutno krog edinega tega upanja, ki mu je preostalo. Seveda je bilo treba dobiti za to podjetje še nadaljnje, najmanj ducat. Izbrati jih je bilo treba iz mož, ki so se borili v armadi Monmoutha in katere je kupil pokovnik Bishop. Predvsem pa so bili zaželjivi ljudje, ki so vedeli kako obnašati se na morju. Med sužnji sta bila Hathorpe, ki je služil v kraljevski angleški mornarici. Razven teh dveh pa je bil še strelec, ki se je pisal Ogle.

Blood in Pitt sta se dogovorila, da bo pričel Pitt s pogajanjem z ostalimi tremi, nakar bodo rekrutirali še šest ali sedem nadaljnjih rekrutov. Seveda se bo moral gibati z največjo previdnostjo, kajti vsaka neprevidna kretnja bi lahko vzbudila sum ter prepredila izvršenje celega načrta.

Pitt je rekel Bloodu, da se ne bo zmotil ter se vrnil nato v svojo lastno kočo, kjer je imel ležišče, napravljeno iz slame.

Ko je prišel naslednjega dne dr. Blood na pomoč je našel dr. Waackerja v precej dobrem razpoloženju. Ker je razmišljal tekonoči o celi zadevi, je bil pripravljen posoditi Bloodu katerokoli svoto do tridesetih funtov, s katerim denarjem bi mogel kupiti čoln ter odpluti z otoka. Blood se mu je zahvalil na primeren način, a ni hotel pokazati, da ga dejanski veselja ta izvanredna darciljivost.

— Ne želim si toliko denarja, — je rekel. — Najraje bi imel čoln. Kdo bi mi prodal čoln ter si nakopal na svojo glavo kazen, katero je proglasil governor Steed v svoji proklamaciji? Domnevam, da ste jo čitali?

Lice dr. Waackerja je postalo resno.

Zmajal je z glavo ter rekel:

— Čital sem dotično proklamacijo. Ne grem vam preskrbeti čolna. Takoj bi me našli. Določena je kazen dvestotih funtov poleg ječe. To bi me ruiniralo. Ali me razumete?

Upanja, katere je gojil dr. Blood, so pričela izginjati. Na njegovem licu se je pojavil oblak upanja.

— Potem . . . potem pa sploh ni mogoče ničesar storiti, — je rekel.

— Ne, stvar ni tako obupna kot si jo predstavljate vi.

Dr. Waacker se je prisiljeno zasmeljal.

— Mislim sem na to. Vidim, da mora biti človek, ki bo kupil čoln, med onimi, ki bodo odpluli z njim. Ne bo mu treba pozneje odgovarjati na vprašanja.

— Kdo bo pa šel z menoj razven ljudi, ki so ravno v takem položaju kot sem jaz sam? Kar ne morem storiti jaz, ne morejo storiti tudi ne moji tovariši.

— Na otoku je pridržanih še par drugih, ki niso sužnji. Več ljudi je tukaj zaprtih radi dolgovi in ti bi bili veseli, če bi mogli razprostriti svoje peroti. Poznam nekega Nuttalla, ki bi z veseljem sprejel priliko, če bi se mu nudila.

— Kako pa more imeti dolžnik denar, da si kupi čoln? Brez dvoma bi stavili neprijetna vprašanja.

(Dalje prihodnjik.)

Pismo iz Dresdena.

Spočetka septembra sem odpoval preko Dunaja v Dresden ali Draždane na Saksionskem.

Razliko med tema dvema bi najraje označil potom primere. Ko sem posetil na Dunaju Burgtheater, mi je pokazal vodja v nekem temnem salonu, čigar gobelinske stene in pohištvo je bilo pregrnje-

no s sivim platnom, velik portret Katarine Schrattove. Njeno ime je bilo svojčas znano zaradi njenih tesnih zvez z avstrijskim dvorom. Kakor je velika antipatija, katero goji današnji človek do cesarskih in kraljevskih ljubic, sem vendar pred to sliko obstrel. Izraz njenega obraza je poln plemenite žalosti, oči polne tuge in trpljenja; toda okoli usten leži črta, v kateri je zapisano, da si je v svesti svojega notranjega bogastva, ki ji ga nihče ne more vzeti. Dolgo sem premišljeval o tej ženski in še premišlujem; tako živo se mi je zarezala njena slika v dušo. Na tej sliki sem videl posebljen današnji Dunaj. Vse, kar daje njegovemu trpljenju in ponižanju črto plemenitosti, izvira iz lastnega notranjega bogastva, iz lastne globoke duševne lepote. Sploh si predstavljam vsako mesto kot živo, čuteče bitje z dušo; in na Dunaju sem imel priliko videti, kako ta duša glasno govori, kako diha veliko, lepo sree, v katerem je nakopičena tuga. Delo počiva; vse življenje cest je kakor fata morgana; nič zdravega, nič resničnega ni na njem. Vse je kakor daljen sen, o katerem nihče ne ve, ali je bil kdaj resnica, ali šele bo.

Po teh površnih vtisih, ki jih je napravil name Dunaj v kratkem času mojega bivanja tam, sem dospel v Dresden. Kako je tukaj vse drugače! Dresden je prestolnica Saksionske; ljudje ga imenujejo nekoč Florencio. Tudi tukaj stoji dvor z vsemi ceremonioznimi palačami; tukaj prav tako zapuščeno kot na Dunaju. Toda že v tem tči največja razlika med Dunajem in Dresdenom.

Vsem ljudem na Dunaju manjka Kaiser, kakor prepotreben ud telesa. S Kaiserjevo smrtjo je zazijala v dunajskem življu velika, skoro neozdravljiva rana. Nič tega v Dresdenu. Iz kraljevskega "Marstalla" so napravili paviljon za pergamintno higijensko razstavo, in nihče ni ni tožil, da je spadala ta stavba k kraljevskemu dvoru. Sploh so dresdenski meščanje vsaj na videz prav malo prizadeti zaradi padea dinastije.

Zivljenje in borba sta jih vse prevzela. Nič dolgo se ne menijo: glavno jim je, da zakrijejo revščino, če jo je kje kaj. Z bistrim razumom gredo na delo, brez vsake sentimentalnosti, hladno, z eno samo zavestjo: popraviti, zakriti, spraviti v tiri!

Človek, ki kaj hodi po teh ulicah, si ne more zlopa misliti, da je to tista Nemčija, ki se je pred štirimi leti še vojskovala in kjer ni bilo govora o drugem, nego o zmagah, generalih in kanonih. Prav redkokdaj opazš kje kakšno sled vojske.

Rečimo cene: Ti si navajen, kako je v ljubljanskih trgovinah in se ne moreš prečuditi, kako je tukaj vse poceni; in če računáš še v domači valuti, se ti zdá, da si prišel naravnost v pravilčno deželo. (Edino to je hudo, da kljub pravilni nizkim cenam marke kar tako letijo iz listnice, kar vidiš strahoma dan na dan jasneje.) Povsodi luksus in eleganca, malo revščine, še toliko ne, kolikor pred vojno v Trstu. — toda ne kričoč, pariški luksus, ne valjiva eleganca, temveč okusna, zmerna in enostavna.

Vse je tako solidno, čeprav kaže propalost sveta tudi tukaj svoje slabe vplive kakor povsod drugod. Nič malenkostnega ne srečáš; vse ve za svoj cilj in hodi svojo pot brez ozira na desno in na levo. Kljub vsej živahnosti trgovstva pa evete umetnost kar najlepše. Iskal sem objasniti za to svezgo, kajti pri nas ni možno najti tega. V Dresdenu je oboje nekako združeno v najlepšo harmonijo. Prva naloga, ki sem si je stavil, je bila, da najdem temu vzrok. Nisem dolgo iskal. Splošno tčiči v teh ljudeh mnogo smisla za umetnost. Vse izložbe, vsi plakati, hiše, stebrici za reklamo, trgovino, sploh vsa slika cest je za lepoto navdušenemu očesu prijetna. Trgovci se poslužuje umetnosti (čeprav ne najvišje!), da more nuditi svojo robo v čim lepši obliki kupecu.

Morda ga žene k temu le njegov trgovski instinkt, toda že to je mnogo, la ima smisel za to. Pa kolikor sem mogel doslej opaziti, izvira splošno zanimanje za umetnost iz manj egoističnega vira in je globlje vkoreninjeno v ljudeh: je čut, ki jih žene za lepoto.

Če stoji ob levem bregu Laba, pri Friedrich-Augustovem mostu in gledáš in gledáš proti staremu mestu, imaš pred očmi najzanimivejši del mesta. Ne rečem, da ni po mestu raztresenih drugih zanimivih stavb in spomenikov; pač pa trdim, da je na tem mestu sree Dresdena. Kar je najdragocenejšega, je nanesa ljubezni polna roka v ta krog; poslopji; poslopja sama so brez izjeme zgodovinske zanimivosti. Bivša kraljevska palača, katero izpreminjajo sedaj v muzej, tvori središče. Tik ob palači, celo s hodnikom z njo zvezana, je katoliška dyerna cerkev. Zanimivo je dejstvo, da je bila saksionska vladarska hiša rimsko-katoliške vere, medtem ko je velika večina prebivalstva luteranske veroizpovedi. Cerkev je baročna, palača pa v staronemškem slogu. Kakšna razlika je med izrazom enega in drugega poslopja! Cerkev so zidali italjanski zidarji, ki so se v bližini stavbišča naselili in sezidali celo "italjansko vas" (kakor poroča zgodovina), katere je seveda časoma izginila. In da so zidali cerkev Italjani, spoznaš takoj na bujnem življenju, na temperamentu, ki diha iz teh ponosnih oblik. Vse mirneše so oblike kraljevske palače, čeprav je tudi na njej mnogo baročnega, skromneše, brez temperamentnega življenja, ki je last pravemu baročnemu slogu, ki je vstal takorekoč iz valov razburkanega morja.

Obe poslopji zavzemata eno stran trga, ki se imenuje sedaj "Gledališki trg" in na katerega sredi stoji spomenik kralja Ivana. Nasproti Labe je znamenita dresdenska "Gemäldegalerie", ki zapira trg proti mestu. Nasproti cerkve pa stoji operno gledališče, mojstrsko delo znamenitega gledališkega arhitekta Semperja. Ta trg je eden najlepših, kar sem jih kdaj videl. Tako veličastno stojé poslopja, vsako, kakor da oznanja svojo dolgo zgodovino, kakor da pripoveduje o svojih lepih in težkih dneh. Umetnost, vera, znanstvo so tukaj okamenela, združena trojica. Če stopiš pod oboki slikarske galerije v Zwinger, se ti odpre pogled na to nerešeno veličastno uganko človeške umetnosti. Vse slike, vse fotografije Zwingerja, ki si jih kdaj videl, se ti zdé nenadoma smešne sprico velike resnice.

Onstran kraljevske palače je slikarska akademija. Tihó gleda na park in na Belvedere in nižje doli na Labo, po kateri vozijo parniki, čolni, motorji in kričé vse v polnem življenju.

Ti pa sloniš ob mostu in gledáš v široko reko. Vsa dolga doba, odkar so začeli zidati ljudje na tem mestu do današnjega dne, se sprehaja po tvojih mislih.

Kakor en sam drag obraz ti vstaja ta doba, ki vsebuje rast tega kompleksa, ki stoji tukaj líki spomenik, kakor egipčanska piramida, in ti se nebeže zamisliš vase in se spomniš svoje domovine.

Silvester Šker (v "Jutru").

Odvetniška vest.

Dr. Fran Tomšič, odvetnik v Ljubljani, se preseli v Maribor.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope. ORBITA 14 okt.; 20 nov.; 10 jan. ORDUNA 21 okt.; 20 dec.; 31 jan. OROPEZA 4. nov. Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg. Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin. ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY SANDERSON & SON INC. AGENTS 28 Broadway, New York 117 W. Washington St., Chicago — all katerikoli parobrodni agent. —

IŠČEM

izučnega peka za stalno delo. Plača po dogovoru. Eventualno se pekarija s hišo vred odda v najem ali pa tudi proda pod ugodnimi pogoji. Lepa prilika za pravega človeka. Velika slovenska naselbina in edina slovenska pekarija z mnogobrojnimi odjemalci. Pomudne na upravnitvo tega lista pod šifro "Pek". (9-11-10)

SLOVENKA DOBI

dobro službo in dobro plačo pri slovenski družini; zglašaj naj se pri Mrs. Jerman, 42 Sherman St., Brooklyn, New York. (7-10-10)

IŠČEM SLUŽINKINJO

za pomoč na farmi in sicer bolj priletno dekle ali vdovo, ker moja žena ne more vsega opraviti. Plača 35 dolarjev na mesec. Naslov: Mike Novosel, R. F. D. 2, Box 53, Kane, Pa. (10-13-10)

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškimi dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke in Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240. V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske z ameriškimi dolarji.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser Stat Bank, 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Pa novi odredbi finančnega ministva v Jugoslaviji je bankam tam sada prepovedano izplačevanje žakov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej želite denar v ameriškimi valjavi, bi dali potom čeka ali nakazila, za Banko v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma dinarjih.

Na svodi se in se pri sestavi omenjene odredbe vpoštevata gotosba iz silencev v toliko, da zamoremo za starike, ki imajo botovosti v Ameriko, svršiti se vedno izplačila v ameriškimi dolarjih, vendar pa nakazilo ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote ga lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU pa se vedno lahko brez ovir izvršujejo izplačila v ameriškimi dolarjih.

Na nakazilci ali naročilnem listu dal bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriškimi dolarjih.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi.

Za izplačilo do \$ 10.— do \$ 50 centov, za izplačilo do \$ 10.— do \$ 50.— po \$ 1.— za izplačilo, ki presegajo znesek \$ 50.— po 2 cente od vsakega dolarja ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Dnevni Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank, 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

Praktični Računar

Priročna šepna knjižica, ki ima vse kar je v kupčiji potrebno, še natančno izračunjeno, kakor tudi se izračunjenje obrestí.

Knjižica je trdo vezana, stane 75c

SLOVENIC PUBLISHING CO. 62 Cortlandt Street, New York

Kretanje parnikov - Shipping News

12. oktobra: Pres. Arthur, Bremen; Mount Carroll, Hamburg; Teormina, Genova. 14. oktobra: La Lorraine, Havre; Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg in Hamburg; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Finland, Cherbourg; Arabic, Genova; Belvedere, Trst. 16. oktobra: France, Havre. 17. oktobra: Resolute, Cherbourg in Hamburg. 18. oktobra: Pres. Garfield, Cherbourg. 19. oktobra: Pochambeau, Havre. 21. oktobra: Homeric, Cherbourg; La Savoie, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Wilson, Trst. 26. oktobra: Aquitania, Cherbourg. 25. oktobra: Pres. Monroe, Cherbourg; York, Bremen. 26. oktobra: Tuscania, Genova; America, Genova. 28. oktobra: Lafayette, Havre; Majestic, Cherbourg; Kronalnd, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Conte Rosso, Genova. 1. novembra: Paris, Havre. 2. novembra: America, Genova. 4. novembra: Olympic, Cherbourg; Laplanr, Cherbourg; Oropeza, Hamburg; Pres. Fillmore, Bremen. 7. novembra: Mauretania, Cherbourg. 8. novembra: France, Havre; America, Bremen. 9. novembra: Chicago, Havre; Mongolia, Hamburg. 11. novembra: Homeric, Cherbourg; Argentina, Trst.

CUNARD in ANCHOR ČRTE

Nov parnik na olje

SCYTHIA

20.000 ton

25. novembra

Naravnost v Dubrovnik in Trst.

Potulje v Jugoslavijo na tem velikem, novem, čudovitem parniku. Kabine z 2 in 4 posteljami, siljajo opremljene za potnike 3. razreda. Posebno pozornost se posveča ženam in otrokom. Izborna kuhinja in vino brezplačno. TUDI PREKO CHERBOURGA VSAK TOREK NA TREH VELIKANIH BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA

ŠASPEJO V JUGOSLAVIJO V 9 DNEH.

Za šifkarte in druge informacije se oglašite pri bližnjem parobrodnom agentu

V JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE

Iz New Yorka v Cherbourg in Antwerpen

Finland 14. okt.; Kronalnd 28. okt. Zealand 21. okt.; Lapland 4. novembra; Gothland (3. razred) 11. novembra; samo v Antwerpen. Iz New Yorka v Hamburg, Libavo in Gdansk

Samiand (3. razred) 8. novembra

AMERICAN LINE

Iz New Yorka v Cherbourg in Hamburg Manchuria 28. okt.; Mongolia 9. nov. Minnekahda (3. razred) 12. oktobra.

WHITE STAR LINE

Iz New Yorka v Cherbourg in Southampton

Olympic 14. okt.; 4. nov.; 2. decembra. Homeric 21. okt.; 11. nov.; 9. decembra. Majestic 28. okt.; 25. novem.; 16. dec. (Največji parnik na svetu.)

Dobra hrana. Zaprti prostori. Ugodna vožnja v Ameriko za vaše prijatelje. Oglašite se pri krajevem agentu ali pri

POTNIŠKEM ODELKU No. 1 Broadway, New York.

PROŠNJA

do Slovencev v San Franciscu.

Snodaj podpisana želim izvedeti, ako kateri tukajšnjih rojakov namerava potovati v Jugoslavijo in se še z nekaj časa vrniti nazaj. Vljudno prošim, da se dotični oglašijo pri meni. V starem kraju imam 14letnega sina ter ga želim dobiti sem. Zatorej bi bil prošén, da bi ga vzel s seboj in skrbel za njega na potovanju. — Mrs. Barbara Orekar, 746 Kansas St., San Franciscu, Cal. (10-14-10)

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

French Line

Hitra služba v Jugoslavijo.

ROCHAMBEAU 19. okt. LA SAVOIE 21. okt. LA BOURDONNAIS 26. okt. LAFAYETTE 28. okt.

Izborne udobnosti — kabine za dve, štiri in šest oseb, umivalnica in tekoča voda v vsakem prostoru — jedilnica, kadičnica, bara, brivnica, odprt, pokrit krov, slavna francoska kuhinja, vino in pivo brezplačno, godba, pes, Postrezniki govore slovensko in arbško.

Najstarejša kompanija, ki prevažá Jugoslovanske potnike.

Posebni parniški vlak vzame potnike in prtljago do določenega kraja, preko Trsta ali Bazela, kakor hočete. Ne vlak iz Havre v Jugoslavijo je kompanijski tolmáč, ki govori vaš jezik. Potnikom pomaga pri prtljaci in v drugih stvaréh.

Za navostila se oglašite pri lokalnem French Line agentu ali v

KOMPANIJSKI PISARNI 19 State Street, New York City

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAR

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navsveti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE. Drugi del: OBLIKOSLOVJE. Tretji del: VAJE. Četrti del: POGOVIORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA. Peti del: SLOVENI-ANGLÉŠKI BESEDNIAK. Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino \$1

Slovenic Publishing Company, 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.